

Toimetuse ja talituse:

Kaarli 1. 8.
Tel. 451-91.

Tellimise hind aastas

Üksuste viisi — à 50 spt.
Üksikult . — à 1 kr

Harjuline

Kaitseliidu Harju maleva häälekandja

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel . . . 6 snt. mm.
Esimesel . . . . . 19 " "
Teksti sees . . . . . 12 " "
Kaitseliitlastele 50% hinnaalandus.
Tellimisi võtavad vastu kõik komp.
päälikud ja naisosakon. esindajad

Nr. 5.

5. märts 1936. a.

IX aastakäik.

Sisu:

1) Kl. ülema ksk. nr. 16; 2) Kl. ülema ringk. nr. 525-R; 3) Suure ajaloo tähtsusega otsuse — — ; 4) Maleva pealiku ksk. nr. 16; 5) Maleva pealiku ksk. nr. 13; 6) Maleva pealiku ksk. nr. 12; 7) Maleva pealiku ksk. nr. 14; 8) Õppeala; 9) Allüksuste pealike korraldused; 10) Noorte kotkaste ala; 11) Naiskodukaitse ala; 12) Kodutütarde ala; 13) Kuulutused.

Kaitseliidu ülema käsukiri

Nr. 16.

Tallinnas, 28. veebruaril 1936. a.

Eile, 27. veebruaril, kui meie keskjuhatus ja Tallinna malev härra Riigivanemale ja Kaitseväge Ülemjuhatajale üle andsid kogu kaitseliidu nimel õnnitlused suure rahvusliku võidu puhul, käskis mind härra Riigivanem kogu kaitseliidu perele edasi anda tema otsekohelem tänu ja parimad soovid.

Suurimal rõõmul seda tehes, olen kindel, et kõik meie — nii mehed, kui naised, — oskame hinnata härra Riigivanema ikka kestnud hääd suhtumist meie püüetele ja et edaspidigi jõudumööda püüame omal alal kaasa aidata meie riigi ja rahva kaitse- ja ehitustöödel.

J. ORASMAA,
kindralmajor,
kaitseliidu ülem.

Kaitseliidu ülema ringkiri.

26. veebruaril. s. a.

Nr. 525-R.

Rahvas on oma otsuse langetanud. See otsus näitab meie rahva sügavat küpsust, tasakaalu ja olukordade hindamise võimet suurte ja tõsiste riiklike küsimuste käsitlemisel.

Selle suure, väga tähtsa otsuse kujunemiseks olete Teie, lugupeetud kaitseliidu mehed ja naised, kõvasti kaasa aidanud.

Palun võtke vastu minu otsekohelem, tõsisem tänu selle töö eest. Suurimaks rahulduseks aga, kui inimese tänu, olgu Teile töö tulemus ise.

Suur, riiklike tähtsusega küsimus on otsustatud. Alus on loodud. Nüüd avanevad võimalused üksikasjade harutamiseks, korraldamiseks. Et need on vähema tähtsusega ja nende juures kerkivad, loomulikult, üles küsimused, teiste hulgas ka isikute (saadikute) küsimused, mis välja võivad kutsuda vaieldusi, siis kutsun mina kõiki kaitseliidu mehi ja naisi asuma meie aastate jooksul välja kujunenud positsioonile, s. o. — kaitseliit, kui organisatsioon, ei võta neist küsimuste arutlemisest mitte osa. Samuti ei võta neist osa ükski meie liige kaitseliitlasena.

Nagu varemgi, tegutseb sarnasel korral iga kaitseliitlane harilik kodanikuna.

Kindlalt lootes, et seda minu soovi võtate kui isenesestki arusaadavat ja meile kõigile nii omast, — tervitan kõiki ja soovin meie igapäevasele, harilikule kaitseliidu tööle igal pool edu.

J. ORASMAA,
kindralmajor.

Suure ajaloolise tähtsusega otsuse . . .

Suure ajaloolise tähtsusega otsuse, õnneks praegustele ja tulevastele põlvedele, tegi Eesti rahvas hiilgavalt möödunud rahvahääletusel.

Rahva otsuse kujunemisel olete Teie, maleva pere liikmed, eeskujulikult, harjulastele omase innu ja püsivusega, kaasa aidanud ja kaasa töötanud.

Suurim tänu kõigile kaitseleitlastele, naiskodukaitse liikmeile ja noorte juhtidele, kes ühel või teisel viisil tegevad olnud, tehtud suure riikliku ja rahvusliku töö eest!

K. SAAR,
major,

Harju malevapealik.

HARJU MALEVAPEALIKU KÄSKKIRI

Nr. 16.

Tallinnas, 2. märtsil 1936. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks riigivanema käskkirja kaitsevägelede Nr. 8 — 1936. a.:

„Kõrgendan, arvates 24. veebruarist 1936. a.:
Kaitseliidus kindlapalgata ametikohtadel teenivatest:

Noorem-leitnandid — leitnantideks:

vanusega 24. veebr. 1936. a.

5. Enn Heinaru — Harju malevast.

Lipnikud — noorem-leitnantideks:

vanusega 24. veebr. 1936. a.

5. Johannes Võmma — Harju malevast.
12. Mihkel Jürisson — Harju malevast.
14. Hans Ringenberg — Harju malevast.
15. Leo-Karl-August Jõgiste (end. Jõets) — Harju malevast.
17. Leonhard-Ottomar Marnot — Harju malev.
19. Richard Jegorov — Harju malevast.“

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

HARJU MALEVAPEALIKU KÄSKKIRI

Nr. 13.

Tallinnas, 2. märtsil 1936. a.

§ 1.

Avaldan teadmiseks kl. ülema ksk. Nr. 7, §§ 4 ja 5 — 1936. a.:

„Vabastan omal palvel:

2. Kristjan Kuuskmann'i — Harju maleva Kuusalu malevkonnapetaliku abi ametkohalt, arvates 1. veebr. s. a.

Määrän ametkohtadele:

4. Jaan Piiraja — Harju maleva Nissi malevkonnapetaliku abiks, arvates 1. veebr. s. a. ja
5. Anton Tohver'i — Harju maleva Kuusalu mlvk. pealiku abiks, arvates 1. veebr. s. a.“

§ 2.

Avaldan teadmiseks kl. ülema ksk. Nr. 9 — 1936. a.:

„Hoolsa ja kiiduväärt teenistuse eest kaitseliidus Vabariigi aastapäeva puhul ülendan:

I. Vanemallohvitserid — veltveebliiteks:

3. Esko, Roman — Harju malevast.

II. Noorem allohvitserid — vanemallohvitserideks:

3. Seersant, Hugo — Harju malevast.
4. Vuldpak, Johannes — Harju malevast.
5. Loikant, August — Harju mal.

III. Kapralid ja reamehed — nooremallohvitserideks:

13. kapral Jerlet, Hans — Harju malevast.

IV. Reamehed — kapraliteks:

31. Priido, Johannes — Harju malevast.
32. Kuljus, Roman — „ „
33. Võmma, Evald — „ „

V. II. j. madrus — I. j. madruseks:

1. Ots, Boris — Harju malevast.

Pärast allohvitseride auastmes ülendamise katsete sooritamist ja teenistus staaži omamist kaitseliidus vastavalt kamini käsukirja Nr. 301 §§ 3 ja 4 1932. a. ülendan:

2. n. allohvitserideks — kapral Neuhau, Jakob, jalaväe alal, liik 1-b, Harju malevast.

Minu õnesoov kõigile käesoleva ksk. ülendatud veltveebliitele, vanem- ja nooremallohvitseridele ja kapralitele.

Soovin neile püsivat jõudu ja taht edasi töötada kaitseliidu peres, teotsedes pealikutena küll õppuste ja kõigi kaitseliidu tegevuse organiseerijatena ja juhtidena.

Malevate pealikutel nende auastme muudatus teenistuslehtedesse kanda.“

§ 3.

„Avaldan teadmiseks ja täitmiseks kl. ülema ksk. Nr. 12 — 1936. a.:

Avaldan teadmiseks ja täitmiseks Kaitseväge Ülemjuhataja käsukirja Nr. 35, 18. veebruarist s. a.:

„Kaitseväeteenistuse seaduse § 34-I (RT. 6 — 1936., art. 43) ettenähtud sõidusoodustuse kasutamise õiguse tõestamise alal panen kaitseringkonnastaapide, kaitseliidu malevapealikute ja tagavaraväeohvitseride-sektsiooni-juhatuste peale järgmised kohused:

§ 1. Kaitseringkonnastaap on kohustatud staa-bis arvel seisva reserv- või maakaitseväge-ohvitseri

sellekohase sooviavalduse puhul temale välja andma päevapildiga varustatud alljärgneva tekstiga tunnistuse:

„Selle tunnistuse ettenäitaja .....
(auaste, ees- ja perekonnanimi)

kui reservväe ohvitser — kaitseväe tegev-
maakaitseväge tagavaraväeohvitseride-sektsiooni

liige on õigustatud sõitma riigiraudteel III klassi täispiletiga II klassis. Maksev kuni 31. detsembrini 19.....“.

Tunnistus varustatakse kaitseringkonna staabi ülema ja teise jaoskonna ülema allkirjadega ning kaitseväe staabi pitsoriga.

Tunnistus antakse välja ainult juhul, kui ohvitser esitab kaitseväe malevapealiku poolt väljaantud tõendise tegevliikmena kaitseväe kuuluvuse kohta või tagavaraväe-ohvitseride-sektsiooni-juhatusel poolt väljaantud tõendise liikmena sektsioonis olemise kohta ja oma päevapildi.

Tunnistuse maksuvuse lõpupäevana märgitakse jooksva aasta 31. detsember. Tunnistuse maksuvuse tähtaja möödumisel tunnistuse uuendamine toimub eelmistes lõigetes ettenähtud korras.

§ 2. Kaitseväe malevapealikud ja tagavaraväe-ohvitseride-sektsiooni-juhatused on kohustatud malevasse tegevliikmena või sektsiooni liikmena kuuluma reserv- või maakaitseväge-ohvitseri sellekohase sooviavalduse puhul temale välja andma § 1 nimetatud tõendise. Ohvitseri lahkumise puhul malevast või sektsiooni malevapealikud või sektsiooni-juhatused on kohustatud teatama sellest kaitseringkonnastabile, kust ohvitserile oli välja antud § 1 tähendatud tunnistus.

§ 3. Kaitseväe malevapealikud ja sektsiooni-juhatused on kohustatud oma liikmetele ülesandeks tegema, et nemad malevast või sektsioonist lahkumisel sõidusoodustuse kohta neile väljaantud tunnistuse esitaksid kaitseringkonnastabile, kust tunnistus oli välja antud.

Eelmises lõikes ettenähtud esitamise kohustus langeb ära kui kaitseväe tegevliikmete hulgast või tagavaraväe-ohvitseride-sektsioonist lahkumine toimub detsembrikuu jooksul.“

§ 4.

Kinnitan Staabi kompanipealiku abi k. t. I rhm. pealiku lipnik Jaan Lõoke'se, ühes oma otsekoheste ametkohuste täitmisega, arvates 26. veebr. s. a. Õiendus: ljh. Nr. 21.

§ 5.

Alljärgnevad kaitseväelased on oma perekonnaja eesnimed muutnud, milline muudatus teha kõikides nimekirjades:

Artur Pisang — Priimägi — Juuru kompanist.
Evald Soll — Salumäe — ” ”
Ferdinand Parkas — Sinisalu — Kolga kompanist.
Kustav Kruusenberg — Kruusi — ” ”
Ludvig Tursman — Orumaa — ” ”
Erich Tuurmann — Tuurmaa — ” ”
Kaarel Sandberg — Liivamäe — ” ”

§ 6.

Harju maleva koosseisust lugeda lahkunuks alljärgnevad kaitseväelased:

Kolga kompanist: Arnold Klaus ja Adolf Schuman — loiu osavõtu tõttu kaitseväe tegevusest ja Eduard Eslon — kaitsev. teenistusse mineku tõttu, kõik arvates 1. veebr. s. a.

Kuimetsa üks rhm.: Joh. Šmidt — malevapealiku otsusel, arvates 25. veebr. s. a.

Saue kompanist: Rudolf Tomson — teenistuse huvides, arvates 20. veebr. s. a.

§ 7.

Harju maleva Rapla rk. üks. rühma lugeda vastuvõetuks kod. Theodor Andresen, arvates 15. sept. 1935. a.

§ 8.

Minu ksk. Nr. 2 § 2 — 1936. a. õienduseks lugeda Keila Tehn. kompanis pealikud kinnitatud kohtadele 25. jaan. 1935. a., mitte aga 25. jaan. s. a.

§ 9.

Minu ksk. Nr. 2 § 2 — 1936. a. õienduseks lugeda Kabala kompanis Juhan Kesamaa kinnitatud kompani õppepealikuks ja ühtlasi I rühma 3. jaopealikuks, mitte aga jao pealiku abiks.

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

HARJU MALEVAPALIKU KÄSKKIRI

Nr. 12.

Tallinnas, 25. veebruaril 1936. a.

§ 1.

Maleva ohvitseride aukohtu liikmeks on valitud 1936. a. peale:

leitnant August Jakobson, leitnant Oskar Sursöö, kapten Eduard Nens VR I/3, II/2 ja II/3, leitnant Evald Ant VR II/3 ja san kapten Eduard Pihlak VR I/3.

Tagavara liigeteks: leitnant Karl Kerjan ja leitnant Enn Heinaru VR II/3.

Õiendus: ljh. Nr. 24.

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

HARJU MALEVAPALIKU KÄSKKIRI

Nr. 14.

Tallinnas, 2. märtsil 1936. a.

§ 1.

Kinnitan määratud komisjoni ees klassikatses kontrollharjutused täitnud laskurid vastavates klassides ja luban neil järgmiste klassiharjutuste täitmisele asuda, arvates juurdetähendatud aegadest:

I. kütide klassis:

Laitse komp.: Ants Kaljuste, arvates 27. okt. 1935. a.

II laskuriteklassis:

Laitse komp.: Jaan Viik, Evald Einberg, Heinrich Uulberg, Al-der Loikant, Gustav Molokof, Oskar Froomann, Johannes Molokof, Hertmann Saarik, Jaan Edovald, Johannes Pärnapuu, Hugo Miller ja Johannes Melles, kõik arvates 27. okt. 1935. a.

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

Õppeala.

Märtsi kuul s. a. korraldatakse instruktorite juhtimisel õppepiirkondade viisi:

I. VANEMINSTR. PIIRKONNAS:

1. Kontrollkogunemised.

Staabi komp. — 12. märtsil, algusega kell 17.00 ja 15. märtsil, algusega kell 11.00, Harju malleva staabi ruumes.

Osavõtt kõigile kaitseliitlastele sunduslik. Kaasa võtta kõik relvad ja kl. varustus.

2. Asjaajamise ja arvepidamise revideerimine.

Mõigu üks. r h m. — 8. märtsil s. a. kell 12.00 Mõigu koolimajas.

Pääsküla - Tänasilma üks. r h m.: 22. märtsil s. a. kell 12.00 rühma kodus.

Saku as. üks. r h m. — 29. märtsil s. a. kell 12.00 rühma kodus.

Osa võtavad üksuse pealik, eripealikud ja üksuse juhatusel liikmed. Kaasa võtta revideerimise alla kuuluv materjal.

II. KEILA ÕPPEPIIRKOND:

1. Kontrollkogunemised.

Vääna üks. r h m. — 8. märtsil s. a. Vääna vallamajas. Algas kell 10.00, lõpp kell 16.00.

Paldiski komp. — 22. märtsil s. a. Kl. kodu ruumes. Algas kell 11.00, lõpp kell 16.00.

Osavõtt kõigile kaitseliitlastele sunduslik. Kaasa võtta kõik relvad ja kl. varustus.

2. Asjaajamise ja arvepidamise revideerimine.

Vääna üks. r h m. — 8. märtsil s. a. kell 16.00 Vääna vallamajas;

Paldiski komp. — 22. märtsil s. a. kell 16.00, kodu ruumes.

Osa võtavad üksuse pealik, eripealikud ja üksuse juhatusel liikmed. Kaasa võtta revideerimise alla kuuluv materjal.

3. Lasketreeningmeeskonna võistlus.

Keila laskerajal — 13. märtsil kell 12.00.

Paldiski laskerajal — 17. märtsil kell 12.00.

D — 300 mtr., põlvelt 20 lasku, püsti 20 lasku, proovilaske 5 iga asendi ees.

III. RAPLA ÕPPEPIIRKOND.

1. Kontrollkogunemised:

Valtu komp. — 22. märtsil Valtu koolimajas. Algas kell 11.00, lõpp kell 16.00.

Osavõtt kõigile kaitseliitlastele sunduslik. Kaasavõtta kõik relvad ja kl. varustus.

2. Asjaajamise ja arvepidamise revideerimine.

Rapla komp. — 17. märtsil kell 14.00 kodu ruumes;

Rapla rk. üks. r h m. — 18. märtsil kell 14.00 Rapla alevikus;

Valtu komp. — 22. märtsil kell 16.00 Valtu koolimajas.

3. Lasketreeningmeeskonna võistlus.

Rapla laskerajal — 19. märtsil kell 12.00

— D — 300 mtr., põlvelt 20 lasku, püsti 20 lasku, proovilaske — 5 iga asendi ees.

Osa võtavad üksuse pealik, eripealikud ja üksuse juhatusel liikmed. Kaasa võtta revideerimise alla kuuluv materjal.

IV. KUUSALU ÕPPEPIIRKOND.

1. Kontrollkogunemised

Tuhala üks. r h m.: 10. märtsil s. a. Tuhala vallamajas. Algas kell 09.00, lõpp kell 12.00.

Vaida üks. r h m. — 10. märtsil s. a. Ellakul. Algas kell 14.00; lõpp kell 17.00.

Kuivajõe komp. — 11. märtsil s. a. Kuivajõe vallamajas. Algas kell 10.00; lõpp kell 13.00.

Triigi komp. — 12. märtsil s. a. Triigi vallamajas. Algas kell 10.00, lõpp kell 14.00.

Osavõtt kõigile kaitseliitlastele sunduslik. Kaasa võtta kõik väljaantud relvad, varustus jne.

Märkus: Harjulases Nr. 16 — 1935. a. ette nähtud aegadel kontrollkogunemised jäävad pidamata.

2. Majapidamise revideerimine:

Raasiku komp. — 1. märtsil s. a. kl. 16.00 kompani kodu ruumes.

Aruküla komp. — 3. märtsil s. a. kl. 11.00 kompani pealiku juures.

Anija komp.: 5. märtsil s. a. kell 11.00 kompani pealiku juures.

Peningi komp. — 6. märtsil s. a. kell 12.00 komp. pealiku juures.

Tuhala üks. r h m. — 9. märtsil s. a. kell 17.00 üks r h m. pealiku juures.

Vaida üks r h m. — 10. märtsil s. a. kell 16.00 Ellakul.

Kuivajõe komp. — 11. märtsil s. a. kell 12.00 Kuivajõe vallamajas.

Triigi komp. — 12. märtsil s. a. kell 14.00 Triigi vallamajas.

Ravila komp. — 13. märtsil s. a. kell 10.00 kompani pealiku juures.

Alavere komp. — 14. märtsil s. a. kl. 10.00 Kosel.

Kose mlvk. — 14. märtsil s. a. kell 14.00 Kosel.

Jõeletme komp. — 17. märtsil kell 10.00 kompani pealiku juures.

Kodasoo komp. — 17. märtsil s. a. kell 19.00 kompani pealiku juures.

Kiiu komp. — 22. märtsil s. a. kell 11.00 Kiiu koolimajas.

Osa võtavad kõik eripealikud, üksuse pealik ja juhatusel liikmed. Kaasa võtta revideerimise alla kuuluv materjal.

3. Lasketreeningmeeskonna võistlus.

Kiiu komp. — 22. märtsil s. a. üksuste laskerajal. Algas kell 11.00.

Loksal üks. r h m. — 22. märtsil s. a. üksuste laskerajal. Algas kell 11.00.

Jõeletme komp. — 22. märtsil s. a. — üksuste laskerajal. Algas kell 11.00.

1300 m peale, 300 m normaal märgi pihta; 20 lasku püsti ja 20 lasku põlvelt asendis. Igas asendis kuni 5 proovilasku. —

4. Instruktori tööäevad.

Maleva staabis — lasketreeningmeeskonna koosolek 8. märtsil s. a. ettevalm. allohv. kursusteks 19., 20., 21. märtsil s. a.

10. pataljoni — allohv. ettevalm. kursustel 23.—31. märtsil s. a.

Kehras — töökoosolek 7. märtsil s. a.

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

Allüksuste pealikute korraldu sed**Nehatu komp. malevlastele.**

Kontroll kogumine on Nehatu vallamajas 29. märtsil 1936. a. kell 10 hom., millest osavõtt kõigile kohustuslik.

Samal päeval ja samas kohas kell 13.00 peetakse komp. aasta peakoosolek järgmise päevakorra järele:

1. Koosoleku protokollija valimine.
2. 1935./36. tegevusaasta aruande läbivaatamine ja kinnitamine.
3. 1936./37. tegevusaasta eelarve läbivaatamine ja vastuvõtmine.
4. Spordiklubi tegevuse aruande läbivaatamine.
5. Uute liikmete valimine Asutis Nehatu Rahvamaja hoolekogusse põhikirja järele.
6. Uute K. L. Nehatu komp. juhatuseliikmete valimine põhikirja järele.
7. Revisjonikomisjoni liikmete valimine.
8. Esindajate valimine malevkonna esindajatekogusse.
9. 1936./37. a. tegevuskava läbivaatamine.
10. Koosolekul ülesvõetud küsimuste arutamine.

H. Kivikangur,
komp. pealik.

Teadaanne.

Nissi malevkonna raskejõustiku võistlused peetakse Laitses, Laitse lossi ruumes 8. märtsil s. a.

Võistlejate kaalumise algus kell 11.00.

H. Kalda, n. ltn.,
Nissi malevkonna pealik.

Noorte Kotkaste ala.**NOORTE KOTKASTE HARJU MALEVAVANEMA KÄSKKIRI.**

Nr. 52.

Tallinnas, 17. veebruaril 1936. a.

§ 1.

Kinnitan Kloostri malevkonna pealikuks Arnold Treimann'i ühes otsekoheste kohustustega Kloostri rühma vanakotkana, arvates 5. II 36. a.

§ 2.

Luban tegevust alustada Paldiski haukaperel, arvates 27. II 35. a.

§ 3.

Vabastan kohtadelt:

Anija rühmast kotkas Endel Agurauja, arvates 15. II 36. a.

§ 4.

Kinnitan kohtadele:

Kuimetsa haukaperes: hauka abi k. t. haukapeog Leevi Urke, arvates 1. I 36. a.

Anija rühmas: kotkaks kotkapeog Armand Nahkur'i, arvates 15. I 36. a.

Paldiski haukaperes: vanahaukaks August Viik'i, arvates 27. XI 35. a.

Hirvli rühmas: vanakotkaks koolijuhataja Juhan Schnell'i, arvates 15. I 36. a.

§ 5.

Luban Ohtu rühmal nimeks võtta Ohtu „Laanepojad“, arvates 19. I 36. a.

§ 6.

Ülendan haukapedad noorhaugasteks:

„Ohtu Laanepoegade rühmas: Herbert Reila, arvates 19. I 36. a.

Kädvä rühmas: Ralf Pöldmann, Udo Kikerpuu ja Verner Veserik, arvates 1. II 36. a.

§ 7.

Ülendan algajad pesakotkasteks:

Loksa rühmas: Alfred Ciupak, Richard Manitski ja Endel Vahtras, kõik arvates 16. II 36. a.

O. Suursööt,
Malevavanem.

KÕIGILE RÜHMA KOTKASTELE.

Avaldan käsitamiseks väljavõtte N. K. Peastaabi Teadetest nr. 2 töötuse andmise korra kohta, mida tuleks kasutada kui allikat rühmades vastava kava koostamisel s. t. lubatud on muudatused, parandused ja kohandamised kohapealsete olukordade ja nõuete kohaselt.

Iga algaja või noorhaugas, kes on sooritanud pesakotka katse, annab rühma juuresolekul vanakotkale või kotkale noorkotka pühaliku töötuse (põhimäärus § 10).

Töötuseandmise puhul rivistatakse rühm kaares hobuseraua kujuliselt, salkade järjekorras, iga salk teisest eraldatult. Tuleb silmas pidada, et rivistus annaks meeldiva kogumulje. Rühma lipp asetatakse kaare otste vahele keskele, kaks lipuvalvurit — teine teisel pool lippurit. Lipuvalvurite kõrvale kummaldi pool asetseb üks tõrvikukandja leegitseva londiga, näoga lipu poole, kuna lipu suun on kaare keskele. Lipust vasemal asub vanakotkas ühes muude staabi liigetega, kotkas kui tseremonia juht liigub vastavalt olukorrale, ta valvab ka töötuslehe allakirjutamise järele. Töötusleht asub laual, mis asetatakse lipust paremale, millel asub veel töötuseandja isiklik raamat (kui see olemas) ning kaelarätik (kui töötuseandja on vormis). Lauda valgustavad kaks küünalt. Töötuseandmisele ilmunud vanematekogu liikmed, vanemad ja ajuvõõrad asetatakse lipust mõlemale poole lipu taha, suunaga kaare poole.

Kui rühm koosneb ainsamast salgast, rivistatakse see sirgjooneliselt, kuna muu osa jääb samaseks. Kui aga töötuseandmiseks viibib kohal kogu malevkond, siis oleks rivistus kaarekujuline, rühmade eraldudes vahedega ja rühmas salkade eraldudes. Tarbekorral on siin võimalik rivistust muuta, olukorraga arvestades. Malevkonna rivistumisel asuvad rühmade lipud oma rühma juures ja tseremonia algusel käsutatakse malevkonna lipu (ja selle juures asuva rahvuslipu) juurde, jagunedes kummalegi poole sellest. Iga töötuseandja annab töötuse oma rühma lipule.

Üksus töötuse andmiseks rivistatud, käsutab kotkas: „Tervituseks valvel, laulda hümn!“ Kohal-

olev rahvuslipp jääb püsti, kuna kõik teised lipud tervituse asendisse (vt. Teated I nr. 11) laskuvad. Laudakse riigihümni. „Vabalt!“

Kotkas: „Algaja Z, asuge töötuse andmisele!“ Seejärele astuvad nimetatu ja tema salga päalik vanakotka ette, jäädes peatuma kolme sammuga kaugusel. Tervitus ja valvelseisak. Vanakotka: „Kas teate, mida lubate täna, töötades täita oma kohust isamaa vastu?“ „Jah, tean. Töötan saada korralikuks ja ausaks Eesti Vabariigi kodanikuks, tubliks isamaa-pojaks, kes valmis tooma ka suurimaid ohvreid kasuks isamaale, ja kes kogu jõu ning visadusega püüab isamaa kasuks töötada.“ Vanakotka: „Mida töötate ligimese aitamisega?“ „Tahan alati pidada silmas, et mina oma isiklikkude soovide täitmisega ei teeks teistele tuska ega pahandust, vaid loobun enim soovidest, kui see vähegi võimalik.“ Vanakotka: „Kas tunnete noorte kotkaste seadusi ja kombeid?“ Algaja: „Tunnen neid ja tahan ka edaspidi nende mõistmises edasi jõuda.“ Vanakotka: „Andke siis pühalik töötus.“ Kotkas käsutab rühmale: „Liputervituseks — valvel!“ Algaja astub oma rühma lipu ette, laskub vasakule põlvele ja sirutab käe liputervituseks. Töötuse tekst (põhimäärus § 11). Töötuse teksti peab algaja täpselt oskama, kuna eelpoolsed laused tal omal võimalik kujundada antud piirides. Kotkas: „Vabalt!“ Töötuseandja tõuseb püsti, astub laua juurde, kirjutab töötusele alla, mille järele salga päalik talle kaelarätiku kaela seob ja kotkas kätt surub, lausudes: „Nüüd olete noorte kotkaste täieõiguslik liige. Loodan, et Teie pesakotkana täie hoole ja visadusega töötate nii meie keskel kui ka mujal, nagu seda nõuab noorte kotkaste seadus. Soovin seks õnne, jõudu ja edu.“ Kogu rühm üheskoos: „Õnne. Jõudu. Edu.“ Pesakotka ja salgapäalik sammuvad oma salga juure ja asuvad kohale.

Töötuse andmine sünnib alati üksikult. Kui pesakotka asunud oma salga ridadesse, kutsub kotkas järgmise töötuseandja ja kogu tseremoonia kordub. Kui kõik töötuseandjad läbi, käsutab kotkas: „Laulda noorkotkaste hümnit“ (praegu „Eestimaa, mu isamaa“). Järgneb lühike kõne vanakotkalt või mõnelt teiselt, kus väljendatakse, et tähtis ei ole töötuse andmine, vaid just selle pidamine ja et noor pesakotka nüüd oma organisatsiooni ja isamaa auks tegutsema asub, et kõik ühte hoides tugeva jõuna raskusi võidavad kergusega. Kõne lõpeks hüüdega: Isamaa auks — ole valmis, millele ühine vastus: Alati valmis.

Lõpuks laudakse mõni isamaaline laul, näit.: Eesti, mu armas, kallis kodumaa, millega siis kogu tseremoonia lõpeks.

Töötuse andmisele peaks järgnema ettekanne-tega koosviibimine, millest ka külalised osa võtaksid (sobiv just lõkkeõhtu).

TÖÖTUSELEHT.

Töötuse leht kujutab suuremal paberilehel kirjutatud töötuse teksti, milline soovile vastavalt kaunistatud võimalikult rühma liigete eneste poolt. Alumine osa lehest jäetakse vabaks niivõrd, et sinna kõik rühma liikmed allkirja saavad anda ja selleks ruumi jätub teatud ajaks, näiteks aastaks. Allkirja juures

peab märgitud olema ka allakirjutamise kuupäev. Töötuseleht asetatakse klaasi all rühma kodu seinale. Isiklikult mälestuseks saab iga poiss valmistrikitud töötuslehe, millele alla on kirjutatud kaitseliidu- ja noorte malevkonna, kooli ning rühma esindajad, töötuse vastuvõtjad.

O. Reintalu,
maleva pealik.

Naiskodukaitse ala.

HARJU MALEVAPEALIKU KÄSKKIRI

Nr. 15.

Tallinnas, 2. märtsil 1936. a.

§ 1.

Alljärgnevad naisk. liikmed on oma nime muutenud, milline muudatus teha kõikides nimekirjades:
Salme Amtmann — **Altjõe** — Kuivajõe jaosk.
Salme Meldorf — **Meldeste** — Riisipere jaosk.
Linda Meldorf — **Meldeste** — „ „
Johanna Avesoo — **„Reet“ Aveso** — „ „

§ 2.

Naisk. Harju ringkonnast lugeda lahkunuks alljärgnevad naiskodukaitse liikmed:

Valtu jaoskonnast: Ella Siim — omal soovil, arvates 18. veebr. s. a.

Nõva jaoskonnast: Elfriide Klaanberg ja Olga Pau — mõlemad elukoha muutmise tõttu, arvates 12. jaan. 1936. a.

Kolga jaoskonnast: Erika Limberg — omal soovil, arvates 16. veebr. s. a.

Varbola jaoskonnast: Laine Heinberg ja Lovise Virma — mõlemad arvates 1. jaan. 1936. a. ja Linda Espar — arvates 15. jaan. 1936. a., kõik arvates elukoha muutmise tõttu.

Kernu jaoskonnast: Hilda Michels — elukoha muutmise tõttu, arvates 11. veebr. s. a.

§ 3.

Naisk. Harju ringk. Staabi jaoskonda lugeda vastuvõetuks Mall Ojanurme, arvates 20. veebr. s. a.

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

Kodutütarde ala.

KODUTÜTARDE HARJU RINGKONNA VANEMA TEATIS Nr. 8.

Tallinnas, 17. veebruaril 1936. a.

§ 1.

Korraldan pühapäeval, 8. märtsil kell 1/2 10 hommikul, Tallinnas K. L. Harju maleva majas rühmanemate koosoleku, millest igal rühmal rühmanema, tema abi või esindaja kaudu osa võtta. Sõit riigi raudteel on tasuta, milleks aegsasti maleva staabist vastav liter välja nõutada. Litri nõudmisel ära tähendada 1) kes sõidab (nimi ja eesnimi ja ametkoht), 2) mis asjus, 3) missugusest jaamast — jaamani, 4) aadress, kuhu sõiduliter välja saata. Muil sõiduvahenditel sõitjail sõidukulud tasuta rühma summadest, nende puudumisel pöörduda naiskodu-

Naiskodukaitse liiget

Leida Tammerik'u

mälestab sügavas kurbuses
Naiskoduk. Lohu jaoskond ja üksik rühm.

kaitse jaoskondade poole palvega sõidukulude tasumiseks.

§ 2.

Avaldan teadmiseks 9. III 36. korraldatava rühmavanemate koosoleku päevakorra:

- 1) Avamine.
- 2) Sekretäri valimine.
- 3) Ülevaade senisest tegevusest ja tuleviku kavatsusi.
- 4) 1936./37. a. eelarve.
- 5) Juhtide õppepäevadest osavõtu küsimus Narvas k. a. suvel.
- 6) Kodutütarde väljasõit Keila ja loterii.
- 7) Hoolsusmärgi saamise kord ja erikatsete kavand.

Küsimusi vormi alalt.

- 9) Kohapeal tekkinud küsimusi.

§ 3.

Luban tegevust alustada Naiskodukaitse Kehtna jaoskonna juures Kehtna II rühmal, koosnevalt Kehtna kodumajanduskeskkooli õpilasist, arvates 1. I 36. a.

§ 4.

Kinnitan kohtadele:

Kehtna II rühmas: rühmavanemaks Mari Kauri, arvates 1. I 36. a.
Õiendus: ljh. nr. 31.

J. Petersoo,
Ringkonna vanem.

KÕIGILE RÜHMAVANEMATELE.

Avaldan teadmiseks ja käsitamiseks peavanema ringkirja nr. 58, 8. II 36. a.

„Kodutütarde lippude kohta teatan järgmist:

1. Ringkonna-lipu suurus 80×110 sm, varda pikkus 240 sm, põhjariie villane, aplikatsioonid ja narmad siidist.

Lipu üks külg — helesinisel taustal kollane päike hõbe kotkaga keskel ja sõnadega „Isamaa auks alati valmis“ — on kõigil ringkondade lippudel ühine. Selle kavandi saamiseks tuleb pöörduda peavanema poole. Ka võib Tartust pr. Saral'ilt tellida kogu selle külje materjal, kuhu kuulub lipu suurune helesinine põhjariie, millele on traageldatud siidist väljalõigatud päikese ja tähtede aplikatsioonid alustatud pistetega ja kõigi tarvisminevate lõngadega. Peale selle on täiesti valmis õmmeldud kotkas, mis tuleb õmmelda päikese keskele. Kõik see materjal kokku maksab Kr 31.—. Kotkas, mida võib tellida ka eraldi, maksab umbes 9—10 krooni.

Lipu teine külg, millel ringkonna nimi, on kõigil ringkondadel erinev soovi järgi — kas oma maleva

värvi ja embleemiga või vaba kavandi järgi. Narmad vabal valikul. Kavand tuleb esitada 2 eksemplaris Peavanemale kinnitamiseks. Alles siis, kui üks kavandi eksemplar on kinnitatult saadetud tagasi, võidakse asuda lipu valmistamisele.

Lipuvarda otsi kotka märgiga saab tellida R. Tavasti tehase, Tallinnast, V. Roosikrantsi 6.

Ringkonna-lippu võib välja tuua esinemistel terve ringkonna nimel (kui sellest võtavad osa kas kõik ringkonna kodutütred või nende esindajad ringkonnas töötavaist allüksuseist) järgmistel puhkudel: pidulikul koondusel, aktusel, paraadil, rongkäigus ja pidulikul jumalateenistusel kirikus. Ringkonna-lipu võib välja tuua ka üleriiklikkudel kogumistel, kui peavanem on teinud sellekohase korralduse.

2. Jaoskonna-lipu suurus 70×100 sm, varda pikkus 220 sm, materjal sama, mis ringkonna-lipul. Kavand, valmistatud jaoskonna enda maitse ja soovi kohaselt, tuleb kahes eksemplaris esitada ringkonnavanema kaudu kinnitamiseks peavanemale. Kinnitamise järele võidakse asuda lipu valmistamisele.

Jaoskonna-lippu võib välja tuua esinemistel jaoskonnana samadel puhkudel nagu ringkonna-lippu. Ringkonna kogumistel võib jaoskonna-lippu välja tuua ringkonnavanema sellekohasel korraldusel, üleriiklikkudel kogumistel peavanema sellekohasel korraldusel.

3. Rühmalipu maksimaalne suurus 70×100 sm, varda pikkus 220 sm, materjal vabal valikul, kuid mis hinnapoolest ei ole kallim jaoskonna- ja ringkonna-lipust. Rühmalipu kavandi kinnitab peavanem ringkonnavanema ettepanekul, kellele tuleb esitada kavand 2 eksemplaris koos materjali kirjelduse ja lipu hinnaga. Kinnitamise korral saadab peavanem rühmale tagasi kinnitatud kavandi, mille järele võib asuda lipu valmistamisele.

Rühmalippu võib tuua välja esinemisel rühmana samadel puhkudel nagu ringkonna- ja jaoskonna-lippu. Jaoskonna, ringkonna ja üleriiklikkudel kogumistel võib rühmalippu välja tuua vastavalt jaoskonna-, ringkonna- või peavanema sellekohasel korraldusel.

Väljatöötamisel on lipu üleandmise, väljatoomise ja kasutamise kord, mis hiljem kõigile üksustele kätte saadetakse.“

J. Petersoo,
Ringkonna vanem.

Väljaandja: Harju maleva Staap.

Vastutav toimetaja: K. Saar.

1936. aastal

Direktor

Georg Sommer'it

mälestavad kurbuses

**Maleva juhatus,
Maleva staabi ametkond.**

Malevlast

Eduard Promisen'i

**Sündinud 1. oktoobril 1915. a.
Surnud 21. veebruaril 1936. a.**

Mälestab leinas K. L. Paldiski kompani.

Malevlast

August Tomberg'i

Mälestab kurbuses Kohila kompani.